

4 PVM e. mokymosi modulis

SANDORIAI

Kurso dalijamoji medžiaga

Čia pateikiama naudinga svarbiausios kurso informacijos suvestinė.

Šis e. mokymosi kursas paremtas ES teisės aktais dėl PVM, galiojančiais 2020-01-01 (taikoma ES PVM direktyvai, ES PVM grąžinimo direktyvai ir ES PVM įgyvendinimo reglamentui).

Šis modulis yra platesnio PVM kurso dalis; jį sudaro šios dalys:

- Įvadas
- Teritorija
- Apmokestinamasis asmuo
- **Sandoriai**
- Apmokestinamųjų sandorių vieta
- Skaitmeninės paslaugos ir mini vieno langelio sistema (MOSS)
- Apmokestinimo momentas ir apmokestinamoji vertė
- Tarifai
- Neapmokestinimas PVM
- Teisė į atskaitą
- Mokesčio grąžinimas
- Prievolė

Šiame kurse sužinosite, kokių tipų sandoriams taikomas PVM. Jis atsako į klausimą „Kuris?“

1. Mokymosi tikslai

Baigę šį mokymo kursą:

- Mokėsite apibrėžti tokias sąvokas kaip **prekių tiekimas, prekių įsigijimas Bendrijos viduje, paslaugų teikimas ir prekių importas.**
- Žinosite, kad, skiriant prekių tiekimą nuo paslaugų teikimo, didžiaja dalimi sprendimą priima valstybės narės.
- Žinosite, kad **veikiančios įmonės perdavimas** ne visais atvejais laikomas sandoriu.
- Suprasite, kas yra tariami tiekimo sandoriai.

2. Kokie sandoriai yra apmokestinami PVM?

Yra **keturi sandorių tipai**: prekių tiekimas, prekių įsigijimas Bendrijos viduje, paslaugų teikimas ir prekių importas.

Priklausomai nuo vykdomo sandorio tipo **taikomos skirtingos taisyklės**.

Turėsite nustatyti sandorio pobūdį, kad išsiaiškintumėte, kur sandoris turi būti apmokestinamas.

2.1. Prekių tiekimas

Prekių tiekimas susijęs su bet koku materialiuoju turtu, **kuriam nėra būdingi jokie paslaugų elementai** (14 str.).

Sandoriai, **apimantys** prekes ir **paslaugų elementus**, vadinami **prekių tiekimu su paslaugų elementais**. Valstybėms narėms paliekama teisė spręsti, ar tokie sandoriai turi būti laikomi prekių tiekimo ar paslaugos teikimo sandoriais. Tokie sandoriai:

- Privalomai laikomi prekių tiekimu (pvz., išperkamoji nuoma, elektra, dujos ir kt.).
- Pasirinktinai laikomi prekių tiekimu (pvz., statybos paslaugų teikimas).

2.2. Prekių įsigijimas Bendrijos viduje

Tai **kilnojamojo materialiojo turto, atgabento iš vienos valstybės narės į kitą, nuosavybės teisių įsigijimas**. Šiuo atveju **pirkėjas turi sumokėti** mokestį **valstybės narės mokesčių administratoriui, kai pristatomos prekės**. Tai atitinka **paskirties šalies principą** (20 str.).

Tačiau **ne visi** įsigijimo Bendrijos viduje sandoriai **apmokestinami PVM**.

Pavyzdžiui: Danijos laivų statytojo keltų kompanijai iš Maltos tiekiamam laivui, naudojamam navigacijai atviroje jūroje, PVM netaikomas (148 str.); laivo įsigijimui bendrijos viduje PVM taip pat netaikomas.

Sandoris, kuris neapmokestinamas kaip įsigijimas Bendrijos viduje, apmokestinamas pardavėjo valstybėje narėje.

2.3. Paslaugų teikimas

Paslaugų teikimas – tai bet kuris kitas **sandoris, kuris nėra prekių tiekimas**, kai veikiama siekiant ką nors padaryti arba kai veikiama siekiant ko nors nepadaryti (24 str.).

Pavyzdžiui, kirpėjo paslaugos.

2.4. Prekių importas

Prekių importas – tai prekių, kurios nėra išleistos į laisvą apyvartą, kaip apibrėžta Sutarties 24 straipsnyje (30 str.), įvežimas į Bendriją.

Ši nuostata taip pat būtų taikoma, jei prekės būtų atgabentos iš trečiosios teritorijos, kuri priklauso muitų teritorijai, bet nepriklauso PVM teritorijai.

3. Specialūs sandorių atvejai

3.1. Veikiančios įmonės perdavimas

Verslo įmonės perdavimas ne visais atvejais traktuojamas kaip prekių tiekimas ir paslaugų teikimas.

Pavyzdys. Įprastomis aplinkybėmis, **kai įmonės perdavimas** laikomas **prekių tiekimu arba paslaugų teikimu**, A parduoda įmonę B už grynąją kainą su PVM. A sumoka gautą PVM mokesčių administratoriui, o B atskaito PVM, kurį sumokėjo A.

Valstybė narė **savo nacionaliniuose teisės aktuose** gali nustatyti, kad verslo įmonės (ar jos dalies) perdavimas **nėra laikomas prekių tiekimu ar paslaugų teikimu**, todėl jam PVM netaikomas (19–29 straipsniai).

3.2. Tariamasis tiekimas ar teikimas

Tariamasis prekių tiekimas arba paslaugų teikimas – tai prekės ar paslaugos, suteiktos už atlygį ir todėl **apmokestinamos PVM**.

- 1) **Įmonės turto** perdavimas visam laikui (tokio kaip verslo reikmėms skirtas nešiojamasis kompiuteris).
Kai turtą nustojs naudoti verslo reikmėms, tai išlygina pardavimo mokestis, nes VAT atskaitomas turtą įsigyjant (16 str.).
- 2) **Laikinis įmonės turto** perdavimas – kai juo ribotą laikotarpį leidžiama naudotis ne verslo reikmėms (26 str. 1 dalies a punktas). Tai laikoma tariamu paslaugų teikimu, todėl šis sandoris apmokestinamas PVM.
- 3) **Veikla ką nors atliekant nemokamai** (pavyzdžiui, kai statybininkas nemokamai dirba laisvu laiku) taip pat laikoma paslaugų teikimu, ir jai taikomas PVM (26 str. 1 dalies b punktas).

Valstybės narės gali nuspręsti neapmokestinti laikinojo įmonės turto perdavimo ir nemokamo paslaugų teikimo.

3.3. Tarpininkų ar atstovų vykdomi sandoriai

Tarpininkų vykdomi sandoriai taip pat yra specialus atvejis, nes juos galima traktuoti skirtingai, priklausomai nuo to, kaip veikia tarpininkas.

Jeigu tarpininkas veikia ne savo paties vardu, tarpininkas **tiekimo grandinei** nepriklauso; prekės tiekiamos tarp A ir B, o tarpininkas už komisinį mokestį **teikia paslaugas** (14 str. 2 dalies c punktas).

Jei tarpininkas veikia savo vardu, **jis tampa tiekimo grandinės dalimi**. Prekių tiekimas vyksta tarp A ir tarpininko bei tarp tarpininko ir B. Čia tarpininkas **teikia prekes**, o ne teikia paslaugas (28 str.).

Neribotos prieigos e. mokymosi kursai pasiekiami per EUROPA interneto svetainę: https://ec.europa.eu/taxation_customs/eu-training/general-overview_en.

Atminkite, kad čia pateikiama naudinga svarbiausios kurso informacijos suvestinė. Autentiškais laikomi tik Europos Sąjungos teisės aktai, paskelbti Europos Sąjungos oficialiojo leidinio numeriuose. Komisija neprisiima jokios atsakomybės ar prievolių dėl šio mokymo.